

padnouti kromě stran ještě dvěma jiným dědicům. O všech těchto věcech není sporu o tom, že žalovaný je užívá a že je tedy chová. Jde tu však o to, zda žalobce osvědčil nárok na jejich vydání a nebezpečí uvedená v § 381 ex. ř. Žalobce domáhá se vrácení věcí, které žalovaný prodal podle dopisů ze dne 26. dubna a 27. května 1930, t. j. věcí uvedených v seznamu 1. a 2., z důvodu neplatnosti zcizení, ale nedomáhá se v žalobě vrácení svršků uvedených v seznamu 3 a) a 3 b), nedoličuje, že je žalovaný povinen věci uvedené v seznamech 3 a) a 3 b) vrátiti likvidační podstatě, aniž žádá prozatímní opatření k zajištění nároku na vrácení oněch věcí do podstaty, nýbrž doličuje jen, že vzetí těchto věcí žalovaným do užívání jest bezprávné, protože se stalo bez jeho souhlasu. Ale žalobce neosvědčil nárok na vydání. Jako spoluvlastník a společník firmy nemá nárok, by věci byly vydány jemu osobně. Ani jako likvidátor nemá nárok na vydání pro sebe, nýbrž pro podstatu. Proto tvrzením spoluvlastnictví, společnictví a spolulikvidátorství není ještě osvědčen žalobcův nárok na vydání věcí pro něho samého. Pokud se týče nároku na vrácení věcí uvedených v seznamu 1. a 2. do likvidační podstaty, tu, nehledí-li se ani k tomu, zda tím, že žalobce nechal bráti zásoby pro provoz, neprojevil souhlas s jejich upotřebením (jak tvrdí žalovaný, protože prý se žalobce vyjádřil, že je rád, že žalovaný tak učinil), není rovněž osvědčen nárok likvidační podstaty na vrácení, proto, že není osvědčeno, že žalovaný jako likvidátor jednal proti smyslu likvidačního příkazu, když, zahajuje provoz továrny na vlastní účet, začal užívat také věcí, patřících do likvidační podstaty. Žalovaný nesměl by tak učiniti, kdyby to bylo na úkor podstaty a proto proti smyslu likvidačního zmocnění. Ale že tomu tak bylo, nebylo osvědčeno. I kdyby žalovaný musil vrátiti do podstaty, co do ní patří a co si neprávem přivlastnil, a i kdyby také při zrušení spoluvlastnictví továrních nemovitostí musil vrátiti jejich příslušenství a ustatí od jeho užívání, nebylo osvědčeno, že jest tento nárok ohrožen tím, že žalovaný prodal sám sobě již dříve jako likvidátor část věcí, náležejících podstatě. Teprve sporem bude rozhodnuto, zda se tento prodej stal právem, a prozatímním opatřením bylo by lze zajistiti vrácení jen, kdyby bylo osvědčeno, že by vrácení bylo zmařeno nebo značně stíženo. Z prohlášení žalovaného o koupi nelze takové osvědčení vyvoditi, protože z něho neplyne, že by žalovaný chtěl tyto věci dále zciziti, takže by je vrátiti nemohl. To nebylo ani tvrzeno ani osvědčeno a rovněž nebylo osvědčeno, že by hrozilo nějaké násilí nebo nenahraditelná škoda, kdyby prozatímní opatření nebylo povoleno. Není tedy třeba zákazu zcizení k zajištění nároku na vydání věcí náležejících do podstaty, nebo do společného vlastnictví stran a jejich matky. Proto není nárok na prozatímní opatření zákazem zcizení odůvodněn.

Čís. 10888.

Spoluvlastnictví lze proti vůli ostatních spoluvlastníků zrušiti jen dílčí žalobou, upravenou po hmotněprávní stránce v § 830 obč. zák., jejíž výkon je možný jen podle ustanovení §§ 351 a 352 ex. ř.

Byl-li proti jednomu spoluvlastníku vydán již pravoplatný rozsudek, není důvodu, by se tento spoluvlastník účastnil ve sporu k žalobě téhož žalobce o rozdělení spoluvlastnictví zahájeném proti ostatním spoluvlastníkům a lze na základě rozsudku v onom i tomto sporu provést exekuční rozdělení spoluvlastnictví. Vyhovují-li oba rozsudky žalobě, tvoří spolu exekuční titul jediný vydaný proti všem spoluvlastníkům.

(Rozh. ze dne 20. června 1931, Rv I 775/30.)

Nemovitosti, zapsané ve vložce čís. 780 byly ve spoluvlastnictví Roberta A-a, Karoliny P-ové, Samuela W-a a Růženy W-ové. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se Robert A. na Samuelu a Růženě W-ových zrušení spoluvlastnictví. V jiném sporu domáhal se Robert A. zrušení spoluvlastnictví na Karolině P-ové. Procesní soud první stolice uznal proti Samuelu a Růženě W-ovým podle žaloby, domáhající se toho, by bylo uznáno, že žalovaní jsou povinni trpěti, by společenství k nemovitostem zapsaným ve vložce čís. 780 příslušejícím jednou třetinou žalobci Robertu A-ovi, jednou šestinou žalovanému Samueli W-ovi, jednou šestinou žalované Růženě W-ové a jednou třetinou Karolině P-ové bylo zrušeno veřejnou dražbou a by výtěžek dražby byl rozdělen mezi podílíky podle poměru jejich ideálních podílů se zřetelem na břemena na nich váznoucí, vše pod následky exekuce. Odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Odvolatelé vytýkají napadenému rozsudku nesprávné právní posouzení, jež spatřují v tom, že první soud považoval námitku nedostatku pasivního oprávnění žalovaných ke sporu za bezpředmětnou. Tuto výtku uznal odvolací soud za opodstatněnou. První soud zjistil, že strany rozepře nejsou jedinými spoluvlastníky nemovitosti, o něž ve sporu jde, nýbrž že další spoluvlastníci jest Karolina P-ová, která však v souzeném sporu nevystupuje jako strana, nežalujíc ani nejsouc žalována. Vzhledem k tomu jest uvažovati, zda lze žalobu o zrušení spoluvlastnictví podati s úspěchem jen proti některým z více spoluvlastníků. Tuto otázku jest řešiti z povahy právního poměru, v souzeném případě spoluvlastnictví, k jehož zrušení směřuje žaloba. Z povahy spoluvlastnictví vyplývá, že jde o jednotný právní poměr, o společenství všech spoluvlastníků, nikoliv o zvláštní právní poměr jednotlivých spoluvlastníků k ostatním jednotlivým spoluvlastníkům. Je-li mezi všemi spoluvlastníky jednotný právní poměr, může býti upraven, tedy i zrušen jen jednotně, tudíž, pokud nedojde k dohodě všech spoluvlastníků, jen sporem, jehož se všichni spoluvlastníci účastní, neboť by jinak nemohlo býti s právní mocí proti všem spoluvlastníkům uznáno na zrušení spoluvlastnictví, ježto rozsudek působí jen proti účastníkům sporu a jeho účinnost nepřesahuje okruh osob, pro něž byl vydán. Žalující strana sice v odvolacím sdělení tvrdí, že se touto žalobou nedomáhá upravení určitého právního poměru, totiž zrušení spoluvlastnictví, nýbrž toho, by výhradně žalovaní byli uznáni povinnými toto zrušení trpěti, avšak odvolací soud neshledává v této úpravě žalobního žádání nic jiného, než žádost směřující k rozdělení spoluvlastnictví veřejnou draž-

bou proti vůli žalovaných, tedy žalobu ve smyslu § 830 obč. zák., neboť, má-li být rozsudkem vynuceno, by bylo trpěno rozdělení spoluvlastnictví, znamená to totéž jako vynucení rozdělení samého proti vůli žalovaných. Zbývá tedy uvážiti, zda nedostatek spočívající v tom, že se souzeného sporu neúčastní jako strana rozepře spoluvlastnice Karolina P-ová, nebyl odstraněn tím, že žalobce po vznesení námítky nedostatku pasivní legitimace ke sporu zahájil u zemského soudu civilního v Praze zvláštní spor Ck IV a 1362/28, v němž mezitím docílil proti Karolině P-ové právoplatného rozsudku, jímž bylo uznáno právem, že jest povinna trpěti rozdělení spoluvlastnictví nemovitostí veřejnou dražbou. Podle názoru odvolacího soudu nelze k tomu přisvědčiti, neboť oním rozsudkem nenastala v souzeném sporu ani na straně žalované ani na straně žalující žádná změna, tímto rozsudkem — právě tak jako mimo-soudním prohlášením o svolení k rozdělení spoluvlastnictví nebo za sporu Cn VIII 773/28 se žalobcem ujednaným, avšak neprotokolovaným smírem, obsahujícím stejné svolení — nepřistoupila Karolina P-ová a nemohla přistoupiti v souzeném sporu k žádné ze stran rozepře ani jako spolužalobkyně ani jako spolužalovaná. Nejsou tudíž i po rozsudku Ck IV a 1362/28 na souzeném sporu účastněni všichni spoluvlastníci nemovitosti, takže výsledek tohoto sporu nemůže postihnouti i spoluvlastníci Karolinu P-ovou. Proto nebyla námitka nedostatku pasivního oprávnění žalovaných ke sporu, již jest rozuměti jako námitce, že v souzeném sporu nejsou účastněni všichni spoluvlastníci, zbavena opodstatnění rozsudkem proti Karolině P-ové pod Ck IV a 1362/28 vyneseným. Mohlo by se snad namítnouti, že rozsudek proti Karolině P-ové a případný rozsudek v souzeném sporu, jímž by bylo žalobě vyhověno, by se navzájem doplňovaly, takže by na jejich podkladě mohl žalobce docíliti rozdělení spoluvlastnictví veřejnou dražbou. K tomu jest však uvést, že by tu sice byl exekuční titul mezi žalobcem A-em s jedné a Karolinou P-ovou s druhé strany, pak exekuční titul mezi A-em s jedné a manželi W-ovými s druhé strany, že však by se nedostávalo ještě exekučního titulu mezi Karolinou P-ovou s jedné a manželi W-ovými s druhé strany, že by tedy bylo ještě třeba dalšího sporu mezi posléze uvedenými spoluvlastníky, by i mezi nimi bylo uznáno na zrušení spoluvlastnictví. V této souvislosti nelze však přehlédnouti, že ve sporu Cn VIII 773/28 byla žaloba Karoliny P-ové o rozdělení spoluvlastnictví právě k dovolání manželů W-ových právoplatně zamítnuta. Bylo-li P-ové oduznáno právoplatně právo žádati o zrušení spoluvlastnictví, nemůže to obejítí tím, že by jako žalovaná též nárok ve sporu proti ní uznala. Nehledíc k případné námitce věci právoplatně rozhodnuté, není vyloučena možnost, že v novém sporu Karoliny P-ové proti manželům W-ovým o zrušení spoluvlastnictví by byla žaloba opět zamítnuta. Tím by se staly rozsudky mezi ostatními spoluvlastníky bezpředmětnými, ježto by o sobě nepostačovaly k povolení exekuce. Proto již vzhledem k možnosti odporujících si rozsudků nelze připustiti oddělené žaloby mezi jednotlivými spoluvlastníky. Avšak, i kdyby došlo postupně ve všech zmíněných sporech mezi všemi spoluvlastníky k rozsudkům nařizujícím roz-

dělení spoluvlastnictví veřejnou dražbou, netvořily by tyto rozsudky podle názoru odvolacího soudu způsobily podklad pro povolení exekuce podle § 352 ex. ř., neboť by šlo o 3 samostatné exekuční tituly, vydané mezi různými procesními stranami, takže by ve smyslu ustanovení exekučního řádu, zejména § 54 ex. ř., bylo nutno žádati o povolení exekuce samostatnými návrhy a povolující soud by každou žádost posuzoval samostatně. Při tom by však exekuční titul, tvořící podklad exekuční žádosti, nepostačoval k povolení exekuce podle § 352 ex. ř., neboť žádný z těchto exekučních titulů nepostihuje všechny spoluvlastníky, jichž osoby by povolující soud byl povinen zjistiti z listinného osvědčení, jež předložiti jest vymáhající strana povinna podle ustanovení § 133 ex. ř. vzhledem k ustanovení § 352 ex. ř. ve spojení s § 272 nesp. říz. Žalující strana sice tvrdí v odvolacím řízení, že není věcí soudu, by přihlížel k tomu, co si žalobce s eventuálním rozsudkem počne, avšak odvolací soud nepovažuje toto stanovisko za správné, neboť, nejde-li o žalobu určovací, jest věcí soudu posuzovati, zda se rozsudkový výrok hodí k exekuci, neboť jinak by se rozsudek minul praktickým účinkem a odporoval by všeobecné zásadě o vykonatelnosti právoplatných rozsudků vyslovené v § 466 c. ř. s. a § 1 ex. ř. Ostatně se žalobce v souzeném sporu domáhá žalobním žádáním soudního výroku »pod následky exekuce«. Mohlo by se namítnouti, že rozsudek vydaný k žalobě Roberta A-a proti Karolině P-ové ve sporu Ck IV a 1362/28 překáží tomu, by Karolina P-ová byla znovu ve spojení s manželi W-ovými žalována o rozdělení spoluvlastnictví vzhledem k ustanovení § 411 druhý odstavec c. ř. s. Než, nehledíc k tomu, zda pro zvláštní povahu sporného předmětu lze onomu rozsudku přiznati účinnost při úpravě tohoto právního poměru, rozhodně nebrání tomu, by se Karolina P-ová nezúčastnila sporu proti manželům W-ovým po boku A-ově jako spolužalobkyně, čímž se též docílí, že budou ve sporu zúčastněni všichni spoluvlastníci.

N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudek odvolacího soudu a vrátil mu věc, by v jednání pokračoval a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolání opřenému o dovolací důvod čís. 4 § 503 c. ř. s. nelze odpříti oprávněnost. Dovolatel tvrdí především, že jeho žaloba není »dílčí žalobou v technickém smyslu slova«, poněvadž prý jejím předmětem není rozdělení spoluvlastnictví, že se jí nedomáhá ani nároku na faktické rozdělení společného domu, ani nároku na povolení dražby společné nemovitosti, nýbrž, jak prý vyplývá z jasného doslovu žaloby, jen, aby žalovaní trpěli, by společenství k domu bylo zrušeno veřejnou dražbou. Současně prohlašuje, že, kdyby bylo žalobě vyhověno, nemohl by postupovati proti žalovaným jinak, než exekucí podle § 355 a násl. ex. ř., totiž vynucením onoho trpění, k němuž by byli žalovaní odsouzeni. Nejvyšší soud vyslovil již ve svém rozhodnutí ze dne 14. prosince 1928, Rv I 406/28 (čís. 8556 sb. n. s.), že, domáhá-li se spoluvlastník žalobou zrušení spoluvlastnictví, musí žádati, by proti všem společníkům

bylo uznáno právem, že se společenství zrušuje, a žádá-li naturální rozdělení společné věci, že se nařizuje její rozdělení podle určitých dílů, žádá-li civilní rozdělení, že se povoluje, by společná věc byla prodána soudní dražbou a výtěžek byl rozdělen určitými díly, nebo při nejmenším bez návrhu na zrušení společenství, že se povoluje buď naturální nebo toto civilní rozdělení společné věci. Třebaže žalobní žádání nezní přesně tak, jak je tuto formulováno, porovná-li se jeho doslov s předneseným skutkovým dějem žalobcovým, není pochybnosti, že dovolatelova žaloba jest dílčí žalobou podle § 830 obč. zák. a jest lhostejno, že to dovolatel, ovšem až v nejvyšší stolici, popírá. Dovolatelovo nynější tvrzení, že jde o jinou, přednesenému skutkovému ději a uplatňovanému nároku neodpovídající žalobu, má původ v nesprávném posouzení právním a toto nesprávné posouzení nejen může, nýbrž i musí býti napraveno. Ostatně zákon (§ 830 obč. zák. a §§ 351 a 352 ex. ř.) přesně ustanovuje, jakým způsobem jest se domáhati zrušení spoluvlastnictví a podle těchto ustanovení není pochybnosti, že spoluvlastnictví lze proti vůli ostatních spoluvlastníků zrušiti jen dílčí žalobou, upravenou po hmotněprávní stránce v § 830 obč. zák., jejíž výkon jest možný jen podle ustanovení §§ 351 a 352 ex. ř. Touto hmotněprávní i exekuční úpravou jest vymezen i nárok, který má jí býti vymožen, i žalobní návrh, a nelze se vyhnouti těmto ustanovením oklikou přes jiný návrh žalobní, aniž lze z nepřesnosti žalobního žádání, která však ještě není na újmu jeho určitosti, těžiti opožděným právním výkladem, že žalobce neměl na mysli dílčí žalobu podle § 830 obč. zák. Pokud však jde o otázku soudem odvolacím řešenou a dovolatelem projednávanou, jaký význam pro tento spor má skutečnost, že v něm nevystupují všichni spoluvlastníci domu, nýbrž že mimo žalobce ($\frac{1}{3}$) a oba žalované ($\frac{2}{6}$) jest tu ještě Karolina P-ová, které patří též třetina domu, pokládá soud dovolací za rozhodné, že již ve sporu Ck IV a 1362/28 vydán byl a právoplatným se stal rozsudek, kterým na žalobu téhož žalobce uznáno bylo právem, že jest Karolina P-ová povinna trpěti rozdělení spoluvlastnictví nemovitostí veřejnou dražbou. I když jest správným názor odvolacího soudu o jednotnosti právního poměru, t. j. společenství všech spoluvlastníků, není důvodu, by, když proti jednomu spoluvlastníku byl již vydán právoplatný rozsudek, tento spoluvlastník znovu se zúčastnil sporu k žalobě téhož žalobce o rozdělení spoluvlastnictví a by na základě onoho rozsudku již právoplatného a rozsudku v této věci vydaného nemohlo býti provedeno exekuční rozdělení spoluvlastnictví. Není zajisté potřebí, aby mimo exekuční titul mezi A-em a P-ovou a mezi A-em a manželi W-ovými byl tu ještě třetí exekuční titul mezi Karolinou P-ovou se strany jedné a manželi W-ovými s druhé strany, neboť ani ve sporu, v němž by byli všichni spoluvlastníci zúčastněni, nemusil by tu býti rozsudek mezi P-ovou a W-ovými, kdyby, což přece není nemožné, A. žaloval jednou žalobou i P-ovou i W-ovy. I v tomto případě mohla by P-ová uznati žalobní nárok a mohl by býti proti ní vydán částečný rozsudek pro uznání a další rozsudek pak proti manželům W-ovým. Kdyby oba tyto rozsudky žalobě vyhověly, tvořily by spolu exekuční titul jako

rozsudek jediný vydaný proti všem spoluvlastníkům. Poměr spoluvlastnický snese, by se každý ze spoluvlastníků zachoval jinak proti žalobě o rozdělení spoluvlastnictví, žaloba by ovšem měla úspěch jen, když by jí bylo vyhověno proti všem spoluvlastníkům. Rozsudky na rozdělení spoluvlastnictví k žalobě téhož spoluvlastníka vydané mohly by vésti k provedení exekuce podle § 352 ex. ř., aniž by tomu vadil předpis § 54 ex. ř. a ostatní zákonná ustanovení odvolacím soudem citovaná (§§ 133 a 352 ex. ř. a § 272 nesp. říz.). Nepokládá proto soud dovolací za správný právní názor odvolacího soudu, pro který tento soud žalobu zamítl.

Čís. 10889.

Osmihodinná pracovní doba (zákon ze dne 19. prosince 1918, čís. 91 sb. z. a n.).

Od náhrady přiznané zaměstnanci pro bezdůvodné obohacení zaměstnavatelovo neplacenou prací přes čas, jest odpočítati, co zaměstnavatel zaplatil za zaměstnance na pojišťovacích příspěvcích, oznámiv mu předem a bez jeho odporu, že takto budou odměněny práce přes čas.

(Rozh. ze dne 20. června 1931, Rv I 898/30.)

Procesní soud první stolice přisoudil zaměstnanci proti zaměstnavateli za práci přes čas 1035 Kč. Odvolací soud k odvolání žalovaného přisoudil žalobci jen 717 Kč. Důvody: Jest zjištěno, že žalovaný řekl závozníkům, žalobci a H-ovi, když jim platil mzdy za první jízdy do lesa a oni se hlásili s hodinami přes čas, že za hodiny přes čas nebude nic platit, poněvadž za ně bude platiti celé nemocenské, pojišťovací, starobní a invalidní příspěvky, což oni mlčky přijali, a že takto za žalobce a místo žalobce, aniž mu to ze mzdy strhoval, — zaplatil žalované nemocenské pojišťovně za tu dobu, za kterou žalobce žádá zaplacení hodin přes čas, 318 Kč. Úmluva stran, jak prvním soudem byla zjištěna a jak odvolacím soudem toto zjištění bylo doplněno, jest nicotná podle § 879 obč. zák., a to nejen na straně žalobce, který zajisté, boje se o práci, musel na to přistoupiti jako sociálně slabší strana, nýbrž i na straně žalovaného, a nelze tudíž říci, že platí ujednání, že žalovaný nebude žalobci honorovati ony hodiny přes čas za to, že ony příspěvky na místo něho platí a nesráží mu je ze mzdy, takže zaplacením oněch 318 Kč není nijak vyrovnán nárok, a to zákonitý nárok na zaplacení hodin přes čas, o který by se žalovaný na úkor žalobce bezdůvodně obohatil; ze zjištěného ujednání nelze nijak souditi ani na to, že žalovaný ony příspěvky 318 Kč žalobci snad měl v úmyslu darovati, naopak neměl tento úmysl, nýbrž měl úmysl honorovati tím ony jízdy, tedy hodiny přes čas, jak ze zjištěného ujednání plyne. Avšak ekvivalent placením těch příspěvků na místě žalobce a za něho žalovaným placený není úplným ekvivalentem za hodiny přes čas, na jichž placení žalobce má nárok. Zkrácení žalobce a bezdůvodné obohacení následkem této ni-